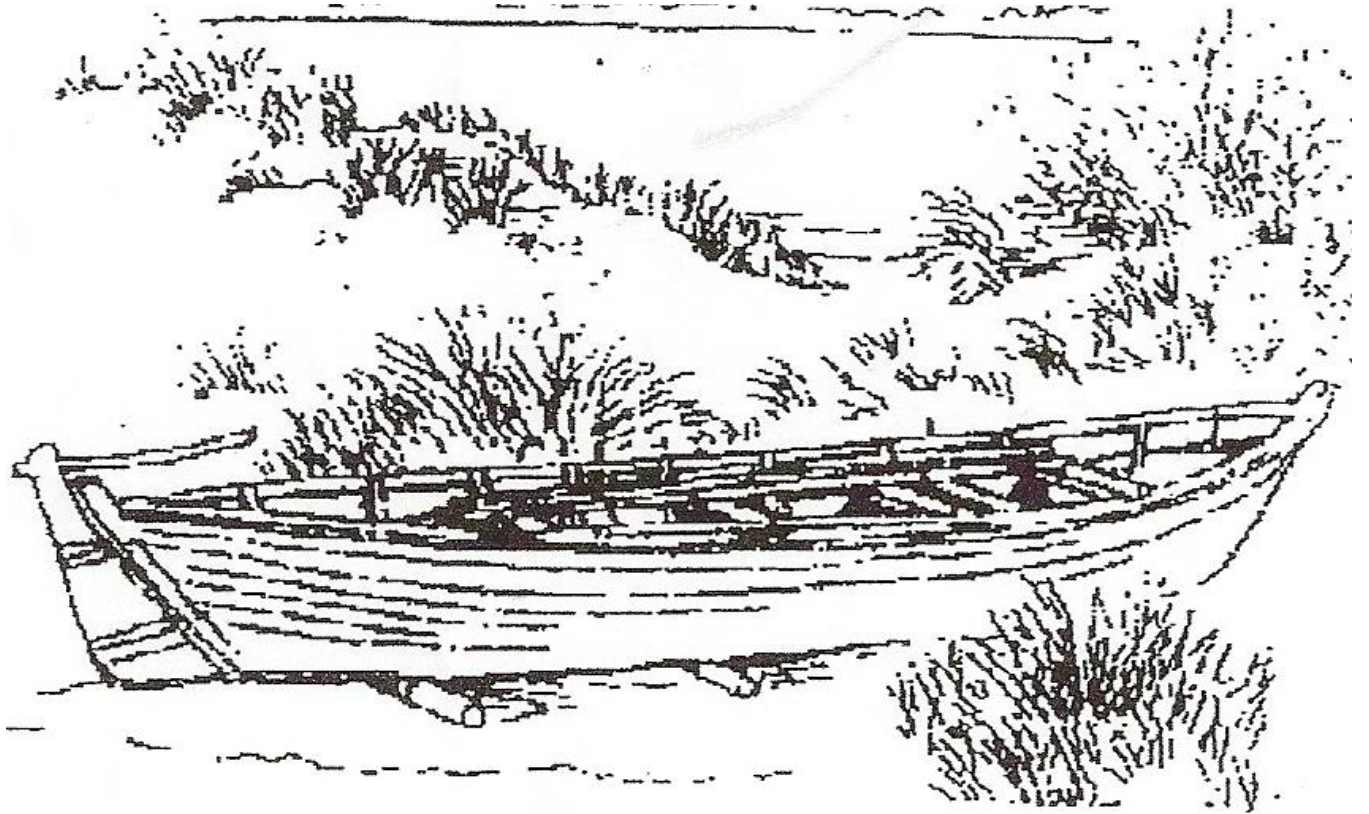

TVERSTED

BJÆRGELAUG

HISTORIE

TVERSTED BJÆRGELAUGS HISTORIE

For flere hundrede år siden blev der i Vendsyssel drevet skudehandel med Norge. Der er faktisk tale om en handel, der gik helt tilbage til tiden, hvor redskaberne var lavet af sten. I Sydnorge har man fundet redskaber lavet af dansk flint, og der har igennem tiden fundet en livlig byttehandel sted.

Da Norge ikke kunne brødføde sig selv, var det dem, der startede den egentlige skudehandel. Vendelboerne fragtede landbrugsvarer til Sørlandet, og lastede så skuden med træ, som var en stor mangelvare i Vendsyssel. Man fragtede også jern og tjære hjem. Langs med vestkysten i Vendsyssel var der ingen havne, hvor man kunne losse sine varer. Det var derfor et risikofyldt job at sejle på den danske vestkyst. De store skuder kunne ikke gå helt op på land, og det var her, fladbåden kom ind i billedet. Man benyttede simpelthen fladbåden til at ro ud til skuderne, losse varerne over og derpå ro ind til stranden med dem. Det fortælles, at der kun behøves 20 centimeter vand under kølen for at fladbåden kan flyde. Det fortælles ydermere, at senere blev fladbåden også brugt til bjærgning af gods ved strandinger. Der er også fortællinger der siger, at når der skete strandinger var fladbåden hurtig ude bjærge, hvad der bjærges kunne for egen vindings skyld.

Tidligere er fladbåden også blevet anvendt til dybvodsfiskeri (landdraningsvod). Fiskeriet foregik ved, at man med båden satte et vod ud fra stranden, og så stod både mænd og drenge ind på stranden og halede voddet ind. Det var et hårdt og slidsomt arbejde at trække de lange tove ind på land. Der kan fortælles, at det virkelig var gode fangster man fik både ved Uggerby og Tversted Strand.

Tversted Bjærgelaugs historie går helt tilbage til 1887, hvor det første Bjærgelaug blev oprettet. Den båd der benyttes i dag, blev bygget i 1911 hos Skibsbygger Ovesen, Skagen formedelst 400,00 kr. Firmaet hedder i dag Karstens Skibsværft. Båden blev i årene fremover anvendt til det oprindelige formål, nemlig bjærgning af gods ved skudehandel på kysten, samt bjærgning i forbindelse med strandinger.

Det daværende Bjærgelaug blev opløst i 1964, hvorefter Tversted Borger- og Turistforening fik overdraget båden gratis. Foreningen solgte båden til Hotel Tannishus, og prisen var nu steget til 500,00 kr. Båden blev i en årrække anvendt som legeredskab på Tannishus, men efterhånden gik det op for nogle, at båden havde historisk værdi og skulle bevares. Tversted Borger- og Turistforening fik atter i 1973 overdraget båden uden beregning. Man allierede sig med Bangsbostrand Museum, som ville sørge for omhyggelig pasning, så den ikke skulle forfalde yderligere. Båden blev i 1977 kørt til Mortensens Skibsværft i Frederiks-

havn for at blive restaureret. Denne reparation var dog ikke omfattende nok til at gøre båden sejlklar. Båden stod herefter i 2 år hos gdr. Bang Mikkelsen, Bangsager.

I 1979 var der et møde mellem Tornby Bjærgelaug og Tversted Borger- og Turistforening, hvor det blev besluttet, at Tornby Bjærgelaug skulle istandsætte båden med henblik på, at gøre den sødygtig. Fladbåden er 8,5 m lang og 3 m bred. Den vejer 1,5 ton. Der er 10 årer og en besætning på 20 vikinger, en styrmand og en ”øser”. Båden blev sejlklar og deltog i sin første kapsejlad i juli 1979 i Tornby. I mange år frem blev der hvert år afholdt kapsejlad mellem Tornby, Skallerup, Tversted og senere også Uggerby. Tversted havde nu igen fået en sødygtig båd, og grundlaget for, at oprette et Bjærgelaug vat tilstede.

På en Generalforsamling den 18. september 1979 blev Tversted Bjærgelaug oprettet med det formål at søge Tversteds gamle fladbåd bevaret som et sødygtigt, bemandedt fartøj. Der skal tillige afholdes konkurrencer med andre eksisterende Bjærgelaug, for at stimulerer interessen for fladbåden blandt mandskab, borgere og turister. Det gamle Bjærgelaug havde en kontrakt med Svitzers Bjergningsenterprise, som det hed, da det blev oprettet i 1833. Derfor blev det nye Bjærgelaug kontaktet af Svitzes, for at man kunne overholde kontrakten og udbetale den nettesum af kr. 100,-kr. årligt. I 1985 byggede Bjærgelaug sit eget Bådehus ved nedkørslen til Tversted Strand. Bjærgelaug råder over egen traktor som nu må betegnes som veteran, samt bådtrailer.

Det siges jo om båden, at det er en dame, og hun har gennem årene løbende fået tiltrængte ansigtsløftninger. Som nævnt kostede båden 400,- kr i 1911, men i 2002 kostede udskiftningen af 2 planker 4.000,- kr. Der er i 2009 skiftet flere planker fra bådens midte og 5 brædder op. I 2010 er der investeret i 10 nye årer. I 2011 var traktor og trailer igennem den helt store tur. Det koster mange penge at vedligeholde båd, traktor, trailer og hus. Bjærgelaug har søgt flere fonde om økonomisk støtte og har på den måde fået penge til vedligeholdelse af båden, således at den forsat er sødygtig.

Fladbåden er i dag en central del af en række arrangementer i Tversted. Sædvanen tro er der Standerhejsning Grundlovsdag den 5. juni. Dette arrangement afholdes sammen med Tversted Borger- og Turistforening, som samtidig hejser det Blå Flag og markerer grundlovsdagen. Herefter mødes medlemmer, både passive og aktive samt turister, hver søndag kl. 10.00 i Bådehuset, hvor der kan købes kaffe og franskbrød og lidt bundvand. Kl.11.00 skal båden i vandet og vi roer helt derud hvor der er ”Taxfree”. På den første tur skal der vælges skipper for sæsonen. Det sker efter et helt særligt ritual. Så snart båden kommer ud på åbent hav vil den ”gamle” skipper slippe rorpinden og lade båden drive for vind og vejr. Herefter vælger mandskabet ny skipper, som så får kommandoen over

båden for den nye sæson. Vi har det sjovt og hyggeligt på vores roture, hvor fællesskab og latter står højt på barometeret. At skipperen så kræver, at der bliver roet så nogenlunde i takt og at det ikke ligner et vildfaren piskeris, er så hvad det er!!!! Det kan da også godt ske, at nogle får en våd bagdel af livlig skumsprøjt men pyt, det er jo Vikingerne fra Nord der er på vandet.

Hver onsdag aften kl. 19.00 mødes vi igen, hvor båden skal have vand under kølen. Her kan den smukke aften nydes fra søsiden og måske også den smukke solnedgang. Dette er dog betinget af både vejr og mandskab. Da der er 10 årer, skal der derfor også 20 vikinger til. Det er en stor tung båd at ro. Det kan lade sig gøre med færre men blæser det lidt, skal der være fuld bemanning. Alle bærer redningsveste og man skal være fyldt 16 år for at komme med ud. Skulle der mod forventning ikke være vejr til at ro, kører vi meget gerne en tur langs stranden, hvor det flotte hav kan skues. Det ligger bestyrelsen meget på sinde, og der arbejdes for, at der møder rigtig mange op til de forskellige arrangementer. Det kan fortælles, at båden har været på "langfart" et par gange. Båden er blevet fragtet til Rønnehavnen i Frederikshavn, blevet sat i vandet, og man er roet til Hirsholmene - en tur på halvanden time. En frisk tur, der kræver sin roer. Og så skal man jo tilbage igen. Det vakte nogen undren, da båden lagde ind gennem indsejlingen derovre.

Sankts Hans aften afholdes også i samarbejde med Borger- og Turistforeningen. Her er der åbent i Bådehuset, hvor der sælges pølser, vafler, kaffe og øl og sikkert en sømandsdram. Fladbåden er med i optøget gennem byen, hvor båden er fyldt med glade børn med fakler. Tversted Bjærgelaug er også en del af Tversted Marked, hvor mange af medlemmerne er frivillige hjælpere. På den måde har Bjærgelaug hvert år del i overskuddet. Det giver en god "slat" penge som bruges til vedligeholdelse af båd, hus og traktor. Der bliver der afholdt et sommertogt med båd og traktor på tur. Man har madkurven med og en lille sømandsdram. Der er efterfølgende fælles grillaften, hvor man selv kommer med det, man vil have på grillen. Drikkevarer kan købes i Bådehuset. For at markere at endnu en god ro sæsonen er slut, afholdes der en rigtig hyggelig aften med en Vikingefest. Årets sidste tur med fladbåden er til jul. Her er den er med i nisseoptøget og fyldes med dejlige og glade nissebørn.

Der arbejdes for, at Tversted Bjærgelaug bliver kendt af så mange som mulig. Bjærgelaug ønsker at vise "ansigt" ud af til. Der kan købes trøjer og kasketter med det flotte logo på. Alle er hjertelig velkommen i Bådehuset, hvad enten man har lyst til at ro eller bare hygge. Man kan tegne et medlemskab af foreningen for 1 år. Der laves hver år et program for sæsonen, som sendes ud til alle medlemmer.